sticae et spiritus coercitio memorantur[1]. 32. Vishṇus pietate conciliandus est. 33. Historia Vedamális Bráhmanae, qui divitiarum olim improbe partarum parte filiis data, parte in opera pia impensa, in eremum se contulit, et a Jánanti anachoreta edoctus denique veram beatitudinis viam ingressus est. 34. Yajnamális, filius ejus natu major, vita honesta peracta Vishnuis coelum intravit, Sumálin vero, filius natu minor, omnibus sceleribus deditus, post mortem ad inferos abreptus est, unde fratris pietate liberatur. 35. Gulika venator, quum ab Uttanka[2] anachoreta admonitus sero improbitatem suam perspexisset, in Vishnuis templo moritur, et a viro pio aqua sacra (vishṇupádodaka) lustratus coelum ascendit. 36. Quo miraculo facto Uttanka Vishṇum hymno celebrat. 37. Jayadhvaja rex a Vítihotra sacrifice interrogatus, cur Vishnuis templo purgando (sammárjana) lucernisque dedicandis praecipuam curam impenderet, quae in priore vita sibi, Bandhumatis filio, Dandaketu nomen gerenti, evenissent, enarrat.—Vishṇum esse summopere colendum.—Sudharma Indram quaerentem Brahmakalpa praeterito quot et qui Indrae et Manues fuissent certiorem facit. Praeterea se olim vulturem fuisse narrat, et miraculo a Vishnue facto salvatum esse. 38. Quatuor aevorum, praecipue vero aevi ferrei (kaliyuga) descriptio. Vishṇus aurea aetate albo, argentea rubro, aenea flavo, ferrea nigro colore conspicitur. Auctor aevi ferrei pravitate copiosius illustrata quin suorum temporum conditionem respexerit, equidem nullus dubito. Pauca extraho: dist. 68. असंस्कृतप्रवक्तारो (scil. manushyá bhavishyanti). 70. पंचमे वाथ षष्ठे वा वर्षे कन्या प्रसूयते । सप्तवर्षाष्टवर्षाश्च प्रजास्यंति नरस्तथा ॥ 78. भविष्यंति कलौ प्राप्ते राजानो म्लेछजातयः ॥

Codex anno 1749 satis accurate exaratus est. In marginibus passim disticha nonnulla adscripta sunt, quae maximam partem subditicia videntur. De codice Berolinensi vide Weber Catal. 452. (Wilson 127[b].)

48.

Lit. Devan. Charta Ind. Foll. 202. Long. 13. Lat. 6. Linn. ad fol. 123. 12, postea 11.

Idem puráṇam, hujus seculi initio exaratum (B). Qui versus in marginibus praecedentis codicis leguntur, in textum hujus ms. recepti sunt. (Wilson 104[a].)

49.

Lit. Bengal. Charta Ind. Foll. 179. Long. 16. Lat. 5. Linn. foll. 1–43. 9. foll. 44–84. 8. foll. 85–179. 10.

Foll. 1–84. Ejusdem puráṇae 23 capita priora.

Codex hoc seculo nitide exaratus est. (Wilson 110[a].)

50—55.

Sex volumina. Lit. Bengal. Charta Ind. Long. 16. Lat. 5. Linn. 9.

Inest in his codicibus *Padmapuráṇam*, a Súta coram Ṣaunaka aliisque anachoretis relatum, in partes quinque sive sex divisum. De argumento cf. doctissimam Wilsonis dissertationem in J. R. A. S. V. 280 sqq. et in Vishnupuránae praef. p. xviii.

Cod. 115. Foll. 233. *Ṣrishṭikhaṇḍa*. Capp. 46. Incipit: स्वच्छं चन्द्रावदातं करिकरमकरक्षोभसञ्जातफेणं ब्रह्मोद्भूते (l. brahmodbhútam prasaktair) प्रसक्तैर्व्रतनियमपरैः सेवितं विप्रमुख्यैः । ओंकारालंकृतेन त्रिभुव[न]गुरुणा ब्रह्मणा जुष्टभूतं संभोगाभोगरम्यं जलमशुभहरं पौरुषं वः पुनातु ॥ सूतमेकान्तमासीनं व्यासशिष्यो महामतिः । लोमहर्षणनामा वै उग्रश्रवमभाषत ॥ ऋषीणामाश्रमांस्तात गत्वा धर्म्मान् समासतः । पृच्छतां विस्तराद्ब्रूहि यन्मत्तः श्रुतवानसि ॥ वेदव्यासान्मया पुत्र पुराणान्यखिलानि च । प्राप्तानि च तवाख्यानि (l. práptáni tava khyátáni) मुनिभ्यो वद विस्तरात् ॥ प्रयागे षट्कुलीयैश्च पुरा पृष्टः स्वयंप्रभुः । पृष्टेन अनुशास्तास्ते मुनयो धर्म्मकांक्षिणः ॥ देशं पुण्यमभीप्संतो विभुना च हितैषिणा । सुनाभं दिव्यरूपाभं सत्यगं शुभसंक्रमं ॥ अनौपम्यमिदं चक्रं वर्त्तमानमतन्द्रिताः । पृष्ठतो यात नियतास्ततः प्राप्स्यथ यद्धितं ॥ गच्छतो धर्मचक्रस्य यत्र नेमिर्विशीर्य्यते । पुण्यः स देशो मन्तव्य इत्युवाच प्रजापतिः ॥ उक्त्वा चेव ऋषीन् सर्वान् नदृश्यत्वमगात् पुनः । गङ्गावर्त्ते समाहारे नेमिर्यत्र व्यशीर्य्यते ॥ ईजिरे यत्र यत्नेण ऋषयो नैमिषे तदा । तत्र गत्वा तु तान् ब्रूहि पृच्छतो धर्म्मसञ्चयान् ॥ उग्रश्रवाः ततो गत्वा न्यायविन्मुनिपुङ्गवान् । अभिगम्योपसंगृह्य नमस्कृत्वा कृताञ्जलिः ॥ तोषयामास मेधावी प्रणिपातेन तानृषीन् । ते चापि सत्रिणः प्रीताः ससदस्या महामखे ॥ तस्मै साम च पूजाञ्च यथावत् प्रतिपेदिरे । ते तमूचुर्महाभाग कस्माद्देशादिहागतः । कारणञ्चात्र नो ब्रूहि वृन्दारकसमद्युते ॥ सूत उवाच ॥ पित्राहन्तु समादिष्टो व्यासशिष्येण धीमता । शुश्रूषस्व मुनीन् गत्वा यत्ते पृच्छन्ति तद्वद ॥ ब्रुवन्तु मां भवन्तश्च कथयामि कथां तु यां । पुराणम्वेतिहासम्वा मत्वा धर्म्मान् पृथग्विधान् ॥ तां गिरं मधुरान्तस्य श्रुत्वा ते ऋषिसत्तमाः । अथ तेषां पुराणस्य शुश्रूषा समपद्यत ॥ दृष्ट्वा तमतिथिं विश्वविद्वांसं रोमहर्षणं । तस्मिन् सत्रे गृहपतिः सर्व्वशास्त्रविशारदः ॥ शौनको नाम मेधावी विद्वानारण्यके गुरुः । इङ्गितैर्भावमालक्ष्य विप्राणामाह तत्ववित् ॥ त्वया

[1] पद्मकं स्वस्तिकं पीठं सिंहं कोकुटकौंजरे । कौर्मं वज्रासनं चैव वाराहं मृगवैणिकं ॥ ११३ ॥ क्रौंचं च नालिकं चैव सर्वतोभद्रमेव च । चार्धभं (vá°) नाग मात्स्यं च वैय्याघ्र्यं चाद्रचंद्रिक ॥ ११४ ॥ दंडवाक्षासनं शैलं खाङ्गं मुद्गरमेव च । माकरं त्रैपथं काष्टं स्थाणुं वै हस्तिकर्णिकं ॥ ११५ ॥ भौमं वीरासनं चैव योगसाधनकारणं । Horum nominum plura esse corrupta facile apparet.

[2] Hoc nomen in codice etiam Utanka, et in Cod. B. Udanka scribitur.